JE MAINTIENDRAI

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXII. ZATURDAG den 4 ten JANUARY 1834. N. 1.

Iets aangaende de teganover ons liggende vaste kust, betrekkelyk den landbouw en den handel.

Gedurende den worstelstryd van Columbia tegen de Spaansche onderdrukking was het algemeene gevoelen dat terstond na de volkomene onafhankelykheid dezer republiek, landbouw, koophandel en scheepvaart aldaar zouden bloeijen en dat een ieder, die zich daarneder zettede en bekwaam heden bezat, rykelyk zyn brood zou vinden. Deze schoone verwachtingen zyn niet verwezenlykt geworden.

Vele dergenen, die naar de vaste kust gegaan waren, om zich daar neder te zetten, zyn van daar terug gekeerd, klagende dat handel en landbouw er zeer onbeduidend zyn en dat men zelfs moeite heeft, om een bestaan te vi den.

De oorzaak van den geringen handel aldaar in vergelyking van de uitgebreidheid des lands moet men zoeken, volgens ons gevoelen in deze drie oorzaken; —

De vermindering der landbouwers door den omwentelings en burger oorlog —

De ongunstige ligging van een gedeelte der kust ten opzigte van landbouw en koophandel — en

De daling der pryzen van de produkten in Europa.

De slaven en vrijen, die den akkerbouw uitoefenen, zyn meestal door de stydende partyen den landbouw ontroofd, om als soldaten te dienen. Duizenden hunner zyn geneuveld en die, welke zyn overgebleven, zyn den zwaren arbeid ontwend of vry geworden zynde, kunnen zy niet meer door dwang tot den arbeid genoodzaakt worden.

De overgeblevene slaven hebben te veel vryheids denkbeelden verkregen, om de aloude gehoorzaamheid aan hunne meesters te blyven betoonen.

Ten bewyze hiervan strekt de zamenzwering, die eenigen tyd geleden in de provintie Coro ontdekt is geworden.

De vryenegers in het binnenste dier provintie, die vermeenden, dat zy dezelfde regten en vryheden met genoten als de blanke ingezetenen, beraamden met de slaven het plan van opstand. Dit plan werd wel is waar ontdekt en de hoofden der oproerlingen in hechtenis genomen, doch zy werden ongestraft ontslagen, daar de regering begreep, dat de staatkunde het verlichte, om thans maar den zachten weg in te slaan. Wanneer de maatschappy eens beter gegrondvest is, dan kan men strengere maatregelen bezigen.

Had de vice president van Columbia zulks ook bedacht in 1826 dan zoude de scheuring dezer republiek niet hebben plaats gehad.

De blanke eigenaars van plantagien in het binnenland gelegen, durven er zich niet ter woon begeven, maar hebben de directie overgelaten aan opzigters, dat kleurlingen zyn en die alle mogelyke toegevendheid aangaande de slaven bezigen. Ook is het getal der slaven in Columbia verminderd, omdat gedurende de emigratie der Europesche spanjaarden, vele slaven naar de eilanden zyn vervoerd.

De handelaars, die te voren de producten by groote hoeveelheden opkochten, moeten dezelve thans in het klein opkoopen, hetwelk de reden is dat vaartuigen langer moeten wachten eer zy eene lading krygen.

Eene andere oorzaak van den ongunstigen staat des handels is de ongunstige ligging van een gedeelte der noordelyke kust van Venezuela; van Puerto Cavello af tot de Magdalena toe is de voorkust meestal vlakland; misschien wel grootendeels gevormd van dezelfde rotssoort, waaruit Curaçao bestaat; namelyk kalk-steen en grond steen. — Bergen van duizend Ned. ellen hoog, die de wolken kunnen tegen houden, vindt men er niet, dus dryft de oostpassaat wind even als by ons, de wolken over deze vlakke zee kust heen. Dieper landwaarts in waar eene tak der Andos evenwydig met den zeekant voortloopt, wordt de grond door regen en dauw bevochtigd en is voor kultuur geschikt, doch hier is de lokaliteit zeer ongelukkig voor het vervoer van koopwaren. Hier bestaan geene rivieren, die naar de zeekust stroomen en langs welke men koopgoederen naar zeesteden kan vervoeren. Hier kan dit gebrek niet door kanalen vergoed worden, daar de rotsachtige grond het graven zulker kanalen niet toelaat. Hier wonen, na de emigratie der Europesche spanjaarden, geene kapitalisten meer, die dit gemis door spoorwegen of zelfs niet door goede wegen kunnen doen vervangen; en eindelyk zyn hier geene goede havens, waar de vaartuigen in veiligheid liggen kunnen. De vaartuigen in de baaijen geankerd, worden gedurig gewiegd door den noord ooster zeeslag. Wil men nu plantagien naby de zee kust aanleggen, dan ontmoet men een barren grond; doet men zulks dieper landwaarts in, dan worden de kosten van de bearbeiding der gronden en die van het transport der voortbrengselen over slechte wegen, naauwelyks vergoed, wegens de lage pryzen tot welke thans de produkten zyn gedaald,

De eenigste plaats die eene gunstige ligging heeft voor den handel is Maracaibo; gelegen aan een meer, dat gemeenschap heeft met de zee en zich diep landwaarts in uitstrekt. Rivieren, die uit het hartje van Columbia komen en in dit meer uitloopen, waren geschikt om de tropische voortbrengselen tegen die der europesche nyverheid te verwisselen, doch het staatkundig belang bedierf hier het geen de natuur gunstig aanbood. Het gouvernement van Nieuw Grenada, om zyne eigene zee steden te bevoordeelen, legde eenen zwaren tol op in en uitgaande goederen van Maracaibo, en deze stad trekt geen nut van hare gunstige ligging.

Het voortduren der vereeniging van Venezuela met Nieuw Grenada, uitmakende de republiek van Columbia, was het hoogste belang voor Maracaibo en toch was deze stad eene der eersten die de scheiding bewerkte. De zucht naar verandering was zoo groot dat men zyn belang over het hoofd zag. Dit was ook het geval met Belgien in het jaar 1830, dat door afscheuring van Holland veel verloren en weinig gewonnen heeft.

In een onlangs in Engeland uitgegeven werk over de West-Indien vinden wy het volgende artikel betrekkelyk

VENEZUELA

Vóór de omwenteling bevattede dit gebied volgens kerkelyke telling 900,000 zielen, waaronder 100,000 slaven, bewonende 445 steden en dorpen, van welke twee derde thans in puin liggen. In 1830 was de bevolking gebragt op 460,940 zielen, hieronder 45,000 slaven bewonende 182 steden en dorpen. In 1810 bevattede dit land 600 suiker plantagien, 800 koffy plantagien en 600 cacao plantagien. In 1830 was de helft er van volkomen verlaten, terwyl de overige bebouwd werden door een weinig geinsubordineerde negers. In het begin van de revolutie waren er $ 3000 000 in de publieke schatkist en geene schulden. In 1832 was er geen reaal in de schatkist en de schulden zyn verbazend.

Een brief uit Bogota geplaatst in het handelsblad, bevat het volgende artikel.

"In het jaar 1832 is van Curacao in Venezuela ingevoerd voor eene waarde van ƒ215,051 85 en naar dit eiland uitgevoerd voor ƒ312,011 67½ St. Thomas, daar en tegen, hoewel minder gunstig gelegen voor den handel met Venezuela, heeft in het bovenbedoelde tydvak voor eene waarde van byna drie millioenen gulden in Venezuela ingevoerd en ten naasten by twee millioenen gulden uitgevoerd."

Een duidelyk bewys dat wanneer de markt van Curacao met goederen voorzien ware, de handel eenigzins kan verlevendigd worden.

Het gouvernement van Venezuela echter heeft zeer verstandige maatregels genomen, om den landbouw op te beuren.

Ten eersten het afschaffen der tienden en andere belastingen ten voordeele der geestelykheid, die zoo nadeelig voor den landbouw in dat land waren, als de rupsen zyn, die wy op onze mais hebben; en vervolgens door de aanmoediging, die de Isleños of inboorlingen der Canarische eilanden ontvangen om zich daar neer te zetten.

De vrye negers en indianen hellen over tot traagheid. In een vruchtbaar land kunnen zy zich gemakkelyk voeden en hebben ook geen kunstbehoeften, die hen tot den arbeid aansporen. Europeers en Creolen zyn niet geschikt tot zwaren arbeid in die luchtstreek, doch de Isleños zyn voor Zuid Amerika wat de Westphalers voor Holland zyn: ware werkezels — Duizende voorbeelden bestaan er dat zy arm en behoeftig aanlandden en door noeste vlyt zich, na verloop van eenige jaren, een aanzienlyk kapitaal hebben aangeworven.

Het gouvernement, om hen aan te moedigen zich in Venezuela neder te zetten, betaalt hunnen overtogt, geeft hen land te bebouwen, benevens akker gereedschappen en laat hen eenigen tyd vry van belasting te betalen.

In de algemeene, konst en letterbode voor het jaar 1833, No. 11, lezen wy wederom een paar voorvallen, die bewyzen hoe donker het nog uitziet in het brein van sommige geestelyken der Roomsch Catholyke Kerk.

Het eerste is een geval te Mornex voorgevallen.

Eene jonge zwangere vrouw was in het kraambed overleden. De moeder was gestorven in den staat van gratie, doch de vrucht was ongedoopt gebleven. De moeder kon dus in gewyde aarde begraven worden, maar het kind niet. De pastoor der plaats liet daarop den vilder komen, die het kind van de moeder scheidde, waarna de eene in gewyde en de andere in ongewydde aarde werd begraven.

Het andere geval had plaats met de huisvrouw van F. Hoskam, wonende te Hurwenen in den Boemelerwaard, welke vrouw door barensweën overvallen wordende, in flaauwte viel en scheen bezweken [illegible] at geboren was.

De pastoor der plaats vreezende dat de vrucht ongedoopt sterven zoude, eeuwig zoude verdoemd wezen, vattede een mes op en sneed den buik der vrouw dwars, van den eenen darmbeenskam tot aan den tegenovergestelde, onregelmatig, in eens door en door tot in de holligheid van de baarmoeder en haalde het kind er uit.— Nu sneed hy de navelstreng van den buik des kinds af, doch daar zyn wel eerwaarde ondervond dat moeder en kind voor goed dood waren, ging hy heen.

De lyken werden vervolgens beschouwd door de Heeren Prillevitz, heelmeester, en S. de Koning Med. Doctor der stad Zalt Bommel, die het *visum repertum* opgemaakt en den burgemeester ter hand gesteld hebben. Deze heeren zyn van gevoelen, dat, indien de voorschriften van de R. K. leer deze operatie aan de priesters bevelen, zy het doopsel aan het kind kunnen toedienen door middel van eene spuit langs den gewonen weg waarvan veelvuldige voorbeelden bestaan. Deze pastoor had toch van de baarvrouw kunnen vernemen waarheen de toegang tot het kind bestond en de spuit hier in brengen, daar hy thans door het ruwe snyden het leven van de moeder en het kind, indien het nog aanwezig is geweest, plotselyk moet hebben vernietigd.

Fossile Organische Ligchamen.— In vroegere nummers dezer Courant hebben wy den lezer doen opmerken dat de dieren uit de voorwereld veel grooter waren dan die der tegenwoordige schepping Dit schynt ook zoo met de planten geweest te zyn, gelyk uit de exemplaren derzelven blykt, die van tyd tot tyd opgedolven worden.

Thans lezen wy in een geleerd hoogduitsch tydschrift het volgende :

Men heeft onlangs by Gaibach in Franken vele exemplaren van een reuzenboom der voorwereld opgegraven. Het hartvormige blad is 6 tot 7 voeten lang; het toont nog aan beide zyden de opperhuid en innerlyk zyne anatomische deelen.— De stam zelfs heeft nog zyne spint. De vrucht is 1 tot 1½ voeten lang en onvervormig. Het geheel is voortreffelyk bewaard doch deze fossile plant is nog niet botanisch bestemd.

Welk eene colossale hoogte moeten deze boomen niet gehad hebben! Misschien wel die onzer kerktorens. Ook is het niet te verwonderen dat de mastodanten, die thans schielyk heele bosschen kaal zouden vreten, toen spoedig aan de 7 voetige bladeren zullen verzadigd geweest zyn.

Herschel II is onlangs van Windsor afgereisd, om zich naar de kaap de goede hoop in te schepen; zyne astronomische instrumenten waren op acht wagens geladen; elk derzelver werd door vier paarden voortgetrokken. Het doel van zyne reis is om de vaste sterren aan het zuidelyke halfrond des hemels te monsteren en vooral, om eene Catalogus te maken der dubbele sterren, die aldaar gevonden worden.

Wetenschappelyk Berigt.

Frankryk.—Voor eenigen tyd heeft de Heer *F. Sudre* aan het Instituut de door hem gedane uitvinding medegedeeld van eene Phonographie of muzykale taal, door middel van welke men met muzyk-instrumenten tot elkander zou kunnen spreken. Eene commissie, bestaande uit de *H. H. Prony, Arago*, baron *Fourier, Raoul-Rochette, Cherubine, Lesueur, Berton, Catel* en *Boieldieu*, heeft de uitvinding van den heer *Sudre* onderzocht en verklaard dat dezelve de beginselen bevat van eene allergewigtigste ontdekking, welke vooral voor de krygsdienst van groot nut kan zyn, tot het overbrengen van bevelen op groote afstanden en ook in de grootste duisternis. Inderdaad zyn daaromtrent, op last van den Minister van Oorlog, reeds proeven genomen in tegenwoordigheid van onderscheidene staf-en genie-officieren. Men bediende zich daarby van de waldhoorn, welke op zeer groote afstanden kan gehoord worden, en bragt daarmede de volgende orders en berigten over: "Om vier uur "morgen opbreken;"—"laat de brug mor"gen ochtend te 6 uur in de locht sprin"gen;" "er is gebrek aan buskruid;" "de "divisie zal te 4 uur morgen op Auteuil mar"cheren," "de rivier is buiten hare oe"vers getreden;" "men hoort het kanon "van de zyde van Issy" De Heer *Sudre* heeft daarenboven een Woordenboek aangelegd voor de Fransche, Italiaansche Spaansche, Duitsche en Russische talen om dezelve allen in zyne Phonographische taal te vereenigen. Een groot Woordenboek geeft in eene eerste kolom het muzyk-teeken, in de volgende kolommen de woorden der zes talen, welke hetzelfde denkbeeld uitdrukken. Verder heeft de vervaardiger voor ieder dezer talen zes kleine afzonderlyke Woordenboeken vervaardigd, waarin de woorden Alphabetisch gerangschikt zyn en by elk het muzykteeken geplaatst is waardoor het phonographisch wordt uitgedrukt. Dit klein-woordenboek verwyst weder naar het groote waarin de overzetting van het woord in de overige talen te vinden is.

WAARSCHUWING.

DE Commissaris van Policie *ad-interim*, belast met het Publiek Ministerie, waarschuwt by deze elk en een iegelyk om de Slavin Martina, behoorende aan Mevrouw Helena Cornelia Bor, niet te herbergen, opte houden, te verschuilen of haar eenigzins in hare voortvlugtigheid behulpzaam te zyn; zullende het Publiek Ministerie tegen alle de genen die zich zoodanige wetstrydige daden mogten veroorloven, naar alle gestrengheid der wetten ageren.

Curaçao den 20 December 1833.

De Commissaris voormeld,

C. C. ROMER.

Gouvernements Secretary,

Curaçao, den 2den January 1834.

VAN wege den Hoog Ed. Gestr. Heer Directeur dezer Kolonie, wordt hierby bekend gemaakt dat De Heer THEODORUS JUTTING, by resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West Indische Bezitti gen dd. 26 July 1833, No. 871–323 benoemd tot Venduemeester op dit eiland, den 1sten dezer in die betrekking in functie is getreden.

De Gouvernements Secretaris,

W. PRINCE.

Gouvernements Secretary,

Curaçao den 3den January 1834.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Directeur dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 11den dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een tose minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,

W. PRINCE.

OPROEPIG.

DEN belastingschuldigen, wier rekeningen van belasting op eigendommen en bezittingen en op het personeel en mobilair over het laatste kwartaal des verloopen jaars nog open staan, wordt hierby kennis gegeven, dat de vorderingen ten hunnen laste vóór of op den 14den dezer maand zullen moeten aangezuiverd worden, als zy zich door eene geregtelyke invordering niet in kosten willen zien vervallen. Ook worden alle andere landsdebiteuren aangemaand, om hunne reeds vervallene rekeningen voor den alhier bepaalden dag te komen voldoen, zullende dezelve, na den 14den dezer, ter geregtelyke inning aan den daartoe bevoegden ambtenaar worden ter hand gesteld.

De Algemeene Ontvanger,

C. L. VAN UYTRECHT.

Den 3den January 1834.

Curaçao, den 2den January 1834.

HIERBY wordt bekend gemaakt dat er een Brieven Zak zal worden opgemaakt om van hier naa Amsterdam verzonden te worden met de Nederlandsche Koopvaardy Brik *Maria & Jacoba*, gevoerd door Schipper S. van Duyn, en dat dezelve op Woensdag den 8sten dezer des morgens te 9 ure precies zal gesloten worden.

De 1ste Commis ter Gouvernements Secretary, belast met de Post Directie,

H. KIKKERT.

NAAR AMSTERDAM.

De Nederlandsche Brik

MARIA & JACOBA,

Kapitein S. Van Duyn,

Zal op den 8sten January e. k. naar Amsterdam vertrekken. Voor Vracht en Passagie, vervoege men zich by den Kapitein aan boord.

Den 27 December 1833.

TE KOOP.

By AUGUST MULLER.

Beste Hollandsch Jenever, Tenerif Wyn, Brandewyn, Rum, enz.

Imperial en Gun Powder Thee—onderscheidene soorten Papier, als: Teeken Papier, zeer groot formaat—Velin Papier—Schryf Papier—Kardoes Papier—Kuid Papier—Schagten—Boeken in blanco, enz.

PROSPECTUS.

Fragmenten uit myn Reisjournaal

naar de

Nederlandsche West-Indische eilanden

in de jaren

1823, 1829 —— 1833 & 1834

door den Schryver van

De Landbouw in de Kolonie Suriname.

Onder dezen titel is de ondergeteekende van voornemen by inteekening in het licht te geven, eene korte en zakelyke beschryving van alle Nederlandsche West-Indische eilanden, en wel in twee hoofd afdeelingen als:

A. Curaçao en onderhoorige Eilanden.
B. St Martin, St. Eustatius en Saba.

Dit Werk zal hoofdzakelyk bevatten:

a. *Geographische & Topographische beschrywing dezer eilanden.*
b. *Geschiedkundig Overzigt.*
c. *Luchtsgesteldheid, Watergetyen enz.*
d. *Landhuishoudkundige en algemeene Mededeelingen betreffende voortbrengselen uit de drie ryken der Natuur.*
e. *Middelen van bestaan als Landbouw, Koophandel, Zeevaart en andere takken van Nyverheid en Industrie.*
f. *Bevolking (met statistieke tabellen.)*
g. *Regering, wetten en verordeningen.*
h. *Finantiewezen, Belastingen enz.*
i. *Defensien.*
k. *Leefwyze, Godsdienst, Taal, Zeden en Gewoonten.*

Deze beschryving zal in een deel op 8vo van min of meer 300 bladzyden worden uitgegeven.

De prys is by inteekening 4½ Cent per Bladzyde.

De Namen der H H Inteekenaren zullen in eene Alphabetische lyst vóór het werk geplaatst worden.

De tyd der inteekening staat open tot den 1sten July dezes jaars by de Uitgevers dezer Courant, of by schriftelyke Kennisgeving aan den Schryver met verzoek dat H H Inteekenaren—Naam—Kwaliteit—en Woonplaats duidelyk schryven.

Bydragen worden met dankbetuiging aangenomen.

Curaçao, den 3den January 1834.

M. D. TEENSTRA.

BEKENDMAKING.

AAN de geëerde ingezetenen van dit eiland, die in de aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in Nederland belang stellen, wordt mits deze ter kennis gebragt, dat het Hoofd bestuur van het Fonds tot dat einde, door de vroeger ontvangene bydragen, overtuigd van de welwillendheid der ingezetenen van Curacao ten opzigte der ongelukkigen die by onderscheidene gelegenheden in de verdeediging der regten van Nederland verminkt zyn geworden, en daarom redenen vermeenende te hebben van zich te [illegible], dat de latere gebeurtenissen in het moederland die edelmoedige belangstelling zich ook zullen doen uitstrekken ten behoeve der genen die by dezelve verwond zyn geworden of ongelukkige weduwen en weezen hebben nagelaten, heeft het Hoofd bestuur van dat Fonds het niet ondienstig geacht, aan den ondergeteekende overgebleven lid van dezelfs Commissie op dit eiland, opgedragen het uitverkoopen van een getal exemplaren van een bundel Leerredenen, met oogmerk ter styving der kas van het Hoofdbestuur van het fonds, geleverd door de academiepredikers in Nederland, die, niet te vreden met de aanmerkelyke som van f 2000 die de uitgave diens bundels aan het fonds opgebragt heeft nog een aantal exemplaren geschonken hebben, met het uitgedrukt doel, dat dezelve aan de Kommissien in de kolonien tot het voorgestelde einde mogten verzonden worden.

De ondergeteekende zich verzekerd houdende, dat elk hier by belanghebbend ingezetenen, zoo wel om het nut dat men zich uit de lectuur der leerredenen beloven kan, als uit het verlangen om in de bevordering des verkoops van een met zulk een pryzenswaardig voornemen geschonken werk, het zyne bytedragen ter styving eener kas, waaruit zoo velen die in de verdeediging van ons dierbaar moederland slagtoffers geworden zyn, moeten onderhouden en verpleegd worden, niet aarzelen zal, zich van een exemplaar van den gemelden bundel leerredenen te voorzien, zal dezelve op aanstaanden maandag den 6den dezer verkrygbaar stellen tegens den minstmogelyken prys ten kantore van den WEdelen Heer AUGUST MULLER in de breede straat alhier.

C. L. VAN UYTRECHT.

LYST

van de ter Gouvernements Secretary liggende onafgehaalde brieven aangekomen sedert den 27 December 1833, tot en met den 2den dezer.

Boteau (Fils
Ant. Mattey
M G Sheppard
A E Parker
Ester Lodoge
Esperanza Angelista Groefs
A H & J Senior Junior
Clarchi Jeauran.

Curaçao den 3den January 1834.

De 1e. Commis ter Gouvernements Secretary, belast met de Post Directie,

H. KIKKERT.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD — DECEMBER.

Faluche Tunante, Alvares,		Barcelona
Golet Aurora, De Haseth,		St. Thomas
——— Robust, George,		Krabben eiland
——— Eengezindheid, van Grieken,		Rocas

JANUARY 1834.

Boot Fortuna, Verde,		Pto. Cavello
Schr. Pelican, Curtis,		Wilmington
Golet Duke of Skane, Simmons,		St. Eustasius

UITGEKLAARD — DECEMBER.

Golet Gysbertha, De Brot
Bark Monserrate, Arze
Golet Rosalita, Aruca
Brik Olympia, Ellis
Bark Gen. Borras, Arens
Golet Anna Celestina, Agostini
Bark Gregorio, Sitna
Golet Dorothea, Hart

JANUARY 1834.

Golet Amazone, Rotje
——— Eagle, Bregé
Faluche San Juan, Ramones
——— Carmen, Cottare
Boot Fortuna, Verde

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

JANUARY 1834.

L. K.	Dond. den	2,	ten 11 U. 31 M. s'morg.	
N. M.	Dond.	9,	6 U. 38 M. s'av.	Zons Eclips
E. K.	Vryd.	17,	10 U. 11 M. s'av.	
V. M.	Zaturd.	25,	5 U. 40 M. s'morg.	
L. K.	Vryd.	31,	8 U. 43 M. s'av.	

Vertrokken op verleden Zondag den 29sten December jl. Z. M. Brik *Pegasus*, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant ter zee MULLER, naar Suriname.

Met het begin van dit nieuwe jaar, met het welke wy onze lezers veel geluk wenschen, moeten wy ons wederom verschoonen, weinig nieuws te hebben den lezers medetedeelen. Alles is ongelukkig by het oude; wy zeggen *ongelukkig*, om dat by ons het spreekwoord "geen nieuws, goed nieuws" niet kan gelden. Nieuws hebben wy noodig, by het oude langer te blyven is even zoo goed als diep ongelukkig te blyven; want ongunstiger kunnen de tyds omstandigheden voor dit eiland niet zyn, meest al de bronnen van ons bestaan is geheel opgedroogd; de handel is geheel te niet; en eigene voortbrengselen, hebben wy geene andere dan een weinig zout, welks uitvoer, gelukkiglyk sedert een paar jaren van eenig aanbelang is geweest. Met den landbouw is sedert 1823, zes achter een volgende jaren, zeer ongunstig geweest, dermate dat er op dit oogenblik, op dit eiland, geen schepel inlandsch noch buitenlandsch Mais, een artikel der eerste behoeften van dit land, te koop te bekomen is; en er zyn geene drie plantagien die nu er dan een paar maanden kost voor hunne slaven in voorraad hebben. Welk een droevig blik moeten de ingezetenen van dit dien ongelukkig land, niet in de toekomst werpen; hoe zwaarmoedig is niet de gedachte: dit jaar is wederom een algemeen slecht oogst jaar! En het is maar al te waar dat de oogst van dit jaar aller ellendigst zal zyn, want reeds is door gebrek aan regen byna al de mais op het veld afgebrand. Hier en daar op een koel stuk land zoude een vruchtbare regen nog wat Mais kunnen geven, andere zal het ongeluk ten top stygen en wy wederom genoodzaakt worden, plantzaed van Mais van buiten te laten komen.

Wy hebben deze week slechts een paar Martinique Couranten ontvangen, die niet veel latere tydingen bebelzen, dan die der *Falmouth Packet*.

De zaken der Koningin van Spanje staan fen ... gunstiger. De Generaal Saarsfield, die met het observatie leger tegen Portugal, op de stad Victoria was aangerukt, had Logrono ingenomen, na 4000 Carlisten, die deze stad bezetteden uit een gedreven te hebben.

OVERGENOMEN.

OVER DE GROOTHEID VAN VORSTEN EN STAATSDIENAREN.

Er is geen nuttiger lektuur voor Vorsten en Volken, dan eene pragmatische, welgeschrevene geschiedenis. Hoe vele personen van vroegeren en lateren tyd leven niet op de lippen der menigte, wier vermaardheid dikwerf een raadsel wordt, wanneer wy de onpartydige geschiedenis raadplegen. Hoe velen der beroemdste Romeinen bezitten geene andere belangstelling, dan dat men van hen leeren kan, hoe men der groote menigte een rad voor de oogen kan draaijen, louter en alleen door hunne vooroordeelen te vleijen, hoe schadelyk dan ook voor de rust en de welvaart van het gros des volks. De Romeinsche burger wilde vry zyn en meende *zulks* te wezen, wanneer niemand, die met den titel van *Koning* pronkte aan het hoofd van den Romeinschen staat stond. De Romeinsche burger stond in het vooroordeel, dat de Romeinsche staat door het noodlot bestemd was, om de heerschappy over de toen bekende wereld te voeren Het gevolg van deze beide vooroordeelen was, dat de adellyken of Patriciers onder de Romeinen de Romeinsche burgers in eeuwigdurende oorlogen konden voortslepen, het volk in armoede houden en zich zelven krygs-lauweren en onmetelyke schatten bezorgen. De *grootheid* van vele beroemde Romeinen bestond dus in de begoocheling van het volk en in het verryken van zich zelven en hunne familie —Hoe vele vorsten hebben niet in latere tyden met den naam van *de groote* by hun leven geschitterd, die thans in de geschiedboeken onder het vonnis der veroordeeling liggen. En voor zoo ver het volk, waarover zy regeerden, dwaas genoeg was, om zich, gelyk het Romeinsche volk, door zyne grooten te laten bedotten en blinddoeken, heeft het in hunne baatzuchtige of geldverkwistende, hoezeer ook verblindende regeringswyzen, de regtvaardige vergelding voor deszelfs kwalyk geplaatste vleijery gevonden.

Hoe vele duizenden, die hunne vorsten of staatsdienaren, onder welker bestuur zy leefden, gevleid, gewierookt, verhemeld en met den eeretitel van *de groote* begiftigd hebben, zouden, indien zy thans uit hunne graven konden opstaan en de niet vleijende geschiedenis van hunne dagen konden lezen, zich niet wegschamen; zich niet de bitterste verwytingen doen, en ons (thans levenden) niet, by al wat ons lief en dierbaar is bidden, om het den zoogenoemd grooten der wereld toch regt voor eens lastig en onvergeetbaar te maken, dat zy in hunne grootheid reeds meer, oneindig meer dan belooning hebben voor hunne beste en yverigste pogingen en werkzaamheden ter bevordering van den bloei en de welvaart hunner respective staten; dat hun volk op hen, als schitterende voorbeelden, gewezen te kunnen worden; dat zy door eene uitmergelende, zinverdoovende, zedeloosheid bevorderende regering zich zwaarlyk bezondigen tegen tydgenoot en nakomelingschap, en dat het bloed, de zuchten en tranen hunner landskinderen van hunne handen geeischt zal worden. Wat baat het toch den tydgenoot, die stil zynen weg bewandelt en wiens magt in het pryzen niet zwaarder geldt, dan zyn vermogen in het laken, dat hy door de schreeuwers van zynen tyd overstemd, eerst als het ware in de eeuwigheid gewaar zal worden, dat de nakomelingschap dien vorst aan de kaak stelt na deszelfs dood, die reeds by zyn leven geblakeld en ten onderwerp van ernstige bedenkingen, en, zoo dit niet baat, tot voorwerp voor het hekelschrift gesteld moest zyn geworden. Wat baatte het der Fransche natie, dat er over LODEWYK XIV geen enkelen traan, by deszelfs overlyden, geweend werd, By zyn leven was hy door de groote menigte als een afgod vereerd geworden. En waarom? Omdat hy een allerafschuwelykst systema van volksonderdrukking gevolgd, maar hetzelve onder den luister van regtvaardigheid en waardigheid verborgen had gehouden; om at by den Franschen wel een luisterryk hof vertoond en eenigen krygsroem had doen inoogsten, maar, om die ydele vertooning van grootheid en magt te kunnen volhouden, het volk met ontzettende lasten gedrukt, in noodelooze oorlogen gewikkeld, en ten slotte nog de nyverheid naar vreemde landen gebannen en den koophandel de hartader afgestoken had.— Wat baatte het den duizenden en hunne nakomelingen, die op de verschrikkelykste wyze door dezen tiran aan goed of bloed zyn gekastyd geworden, dat men de begrafenis van dienzelfden, als godheid aangebeden, LODEWYK XIV met de alleruiterste schande overlaadde; dat men van de voorstad van *Parys* naar *St. Denys*, de begraafplaats der Fransche Koningen, overal bals, muzyk en concerten aantrof, waar alles, als kannibalen, door elkander wemelde; dat, by het voorby ryden der lykkoets, de aanschouwers zich de oogen met look en ajuin wreven, en een regen van de smadelykste verwenschingen den geleiders der lykkoets deed besluiten, om het lyk van den voormaligen DE GROOTE langs by wegen te vervoeren. Wat baatte dit anders, dan dat het volk, hetwelk zich staatkundig vernederd had, zich nu ook zedelyk vernederde, en er allengs, by het wegzinken van de pilaren der zedelykheid, eene vryheidswoede onder hen ontbrandde, welke *Europa* reeds op millioenen slagtoffers is te staan gekomen. Men spreke, men schryve, zoo men kan, over eenen slechten vorst; men brenge hem zyne verkeerdheden onder het oog, kan het niet zyn, van hem zelven, dan ten minste van de groote menigte. Men stelle hem aan de kaak en bewyze het volk de nietigheid of schadelykheid van den vorst voor het land. Men noeme dit niet opstand verwekken, oproer stichten. Vloeit er zulks uit voort, welnu, de vorst wete dan, dat hy zelf daarvan de aanleidende oorzaak is. Wat men moge zeggen, hoe men moge oordeelen over den *Messager de Gand*, b. v., niemand zal kunnen ontkennen, dat schryvers en redacteurs van dat blad niet getrouw zyn aan hunne beginselen in dat land, waarin zy schryven onder dat volk, waarvoor zy schryven, en onder eene regering, welke zy evenmin behoeven te erkennen, als zy tot dus ver door ons erkend is.

Men leide daaruit niet af, dat wy smaakvinden in schotschriften en diergelyke brochures, of dat wy onbepaald den vrede aan de buiten, den oorlog aan de vorsten en staatsdienaren verkondigen. Misschien wordt deze leer weldra weder van de daken gepredikt, wanneer die moeyelyke drang van omstandigheden, waarin wy althans, en *wel door de vorsten*, geworpen zyn, aanhoudt en het by voortduring in *Europa* van zoo vele slechte vorsten blyft krielen. Wy willen er dit slechts mede zeggen, dat de *Messager de Gand*, die het met de voormalige orde van zaken houdt, niet anders handelen kan, dan dezelve werkelyk handelt, en dat het hoog tyd wordt, dat de vorsten en staatsdienaren in *Europa* beginnen gewaar te worden, hoe laat het is in onze dagen. Vleide men de grooten nooit, althans uiterst zeldzaam; hield het volk in de tegenwoordigheid van slechte vorsten of staatsdienaren steeds het stilzwygen, men mogt dit dan *eerbiedig* noemen of *verachtelyk*: het eerste laat zich moeyelyk geheel overnemen en toepassen, zonder dat er eenige greinen van het laatste ingemengd waren. Liet men hen, die spreken en schryven konden, naar waarheid spreken en schryven, en hield men zoodanige lieden altyd de hand boven het hoofd, dan zouden de TALLEYRAND's, de LAFAYTTE's, de PALMERSTON's, de PONSONBY's, willens of onwillens, gedwongen zyn, om zelve beter te handelen, en de vaak onmondige vorsten beter te laten handelen; want zelden overleven de vorsten of staatsdienaren hunnen waren of ingebeelden roem. De lessen, die zy aan hunne opvolgers geven, zyn dikkwerf zeer twyfelachtig. En wanneer de eersten ook stellige lessen aan de laatsten geven, hangt nog alles van den blyvenden indruk derzelve af. De kundige en welwillende tydgenoot is het alleen, die den wagen in het regte spoor kan houden, of denzelven, zoo deze er moge uitgeraakt wezen, weder kan inbrengen en eenen onberekenbaar nuttigen invloed kan oefenen, zoo wel op zynen tyd, als op de dagen der nakomelingschap. Men meene niet, dat dit opstel uit de Fransche propagande voortgevloeid zy, of in eenen tyd, waarin het zaad van *vorsten verachting* met volle handen wordt uitgestrooid, zeer ongepast genoemd mag worden. Integendeel!— Wy zyn niet zonder bezorgheid omtrent de allerwege zich voordoende staatkundige woelingen; maar wy zyn tevens van meening, dat de grond van het aanwezige kwade voornamelyk aan enkele boven schuilt en dat goede vorsten door de vleyery bedorven en slechte zich nog wel eens door vernedering verbeteren. Wy eerbiedigen alle vorsten, staatsdienaars en in het algemeen allen, die in hoogheid geplaatst zyn, als *vertegenwoordigers der godheid*, maar wy zeggen met ASMUS:

Gy boven duizend uitgelezen!
Moet edler zyn dan zy.
Gy moet; als God, regtvaardig wezen,
Barmhartig zyn, als Hy.

Of doolt gy langs verkeerde wegen
In 't geen gy denkt of doet:
Zoo hebt gy d' Oppervorst verraden.
Wiens beeld gy wezen moet.

KARAKTERSCHETS VAN DON PEDRO.— Don Pedro heeft een karakter waarvan men de uitdrukkingen duidelÿk op zÿn gezigt kan lezen. Hÿ bezit verscheidene goede hoedanigheden, maar zÿ worden, helaas! door andere slechte verduisterd.— Hÿ is openhartig, welgemaakt en door de natuur tegen gevaarlÿke ondernemingen gehard. Hÿ is waarheidlievend en trouw in het houden van zÿn woord, ook is hÿ vaardig en vast in zÿne ondernemingen, hetwelk hÿ bÿ Oporto bewezen heeft. Hÿ leest weinig, en hetgeen hÿ weet heeft hÿ door de samenleving geleerd. Zÿne uitnemende bevattelÿkheid bewÿst, dat hÿ alles wat hÿ weet, slechts door den omgang met hovelingen geleerd heeft. In zÿne jeugd had hÿ reeds een zeer schrander voorkomen.

Hÿ laat zich ligt van zÿne sterke driften bedaren en zegt hÿ zulke gelegenheden dingen, die slechts zÿne vrienden en hovelingen kwetsen konnen. Dit heeft ook dikwÿls lauwheid in de dienst of het verlaten van dezelve ten gevolge gehad; evenwel moet men zeggen, dat hÿ edelmoedig en sluw is.

KRYGSMAGT VAN PORTUGAL. Bÿ de onzekerheid en de tegenstrÿdigheid der berigten die wÿ met betrekking tot het tooneel van den oorlog in Portugal, in de verschillende dagbladen aantreffen, is het niet mogelÿk zich een juist denkbeeld te verschaffen van de wezenlÿke strÿdkrachten der beide partÿen. Al wat zich voor het oogenblik van de krÿgsmagt van Portugal zeggen laat, betreft dus meer de vroegere zamenstelling derzelve; doch kan ook eenigermate op het tegenwoordige toepasselÿk worden gemaakt. Voornamelÿk echter kan hetzelve strekken, om te doen zien welk getal strÿdbare mannen het land (bÿ eene bevolking van 3 millioen zielen), oplevert, en welke kracht het mitsdien bÿ vervolg ontwikkelen kan.

De landmagt in Portugal is altÿd in drie hoofd-afdeelingen onderscheiden geweest. 1° De staande armee. 2°. De miliciens. 3°. De ordenanças of gewapende landlieden.

Staande armee. Na den vrede van Utrecht tot in 1762 bedroeg dezelve slechts van 8 tot 10 duizend man, die slecht gewapend en slecht uitgerust waren. In 1816 werd zÿ, bÿ het beruchte regement van den Maarschalk Beresford, gebragt op 62 duizend man, een getal buiten alle verhouding tot de bevolking van het land.

Vóór 1796 bestond het Portugesche leger uit 24 regementen infanterie, ieder van één bataljon; 12 regementen kavallerie, ieder van 4 eskadrons van 36 rotten; 4 regementen artillerie.

Tÿdens de omwenteling van 1821 werd het geheele zamenstel verdubbeld en gebragt op 24 regementen infanterie, ieder van 2 bataljons; 12 bataljons jagers; 12 regementen kavallerie, ieder van 4 eskadrons van 48 rotten; 4 regementen artillerie; 1 bataljon mineurs, sapeurs, enz.; 1 korps trein-soldaten; 1 korps veteranen, voorts de policie-garde en de brigade der marine; 72 ingenieurs, in alles 49.000 man.

Door het Congres van dien tÿd werd het leger voor den voet van vrede, slechts verminderd, wat de infanterie betreft, één bataljon voor ieder der 24 regementen infanterie en de 12 regementen kavallerie ieder met één eskadron. Derhalve zoude het effectief niet meer bedragen dan 29,600 man, de verschillende staven 100 officieren, in plaats van 220, en het korps der genie 64, in plaats van 72. Intusschen is ten gevolge der sedert 1821 plaats gehad hebbende omwentelingen, de staande armee op eenen meer of min gewÿzigden voet van oorlog gebleven. Had men de grondslagen van het Engelsche systema gevolgd, dan zoude dezelve tot op 15,600 man hebben moeten verminderd worden.

Milicie. Ten einde tot eenen steun voor de staande armee te verstrekken, heeft men sedert den oorlog met Spanje een welgeoefend korps van miliciens opgerigt. Hetzelve bestaat uit alle gezeten burgers van 18 tot 40 jaren. Deze miliciens worden slechts bezoldigd, ingeval zÿ werkelÿk dienst doen. Zÿ worden maandelÿks bÿeengeroepen en met veel zorg en gestrengheid geoefend.

De Officieren van dit korps worden uit de rÿkste klassen gekozen. De Majoor en de Adjudant echter worden uit de Officieren der staande armee genomen, als meer van naby bekend met de regelen der taktiek en der krÿgstucht. Een Generaal, geholpen door twee Adjudanten, voert het bevel over alle miliciens van het Koningrÿk.

Het korps is altÿd verdeeld geweest in 48 regementen, van gelÿke sterkte als die der linietroepen. Daarenboven waren er zes afzonderlÿke korpsen voor de stad Lissabon; te zamen in effectief 49.000 man, volgens de door Beresford ontworpen organisatie 52 duizend man.

Ordenanças. Onder dezen naam begrÿpt men de geheele mannelÿke bevolking van het Rÿk, tusschen de 16 en 60 jaren. Al wat, na het voltallig maken van kaders der staande armee en der miliciens, nog van het mannelÿke geslacht, in den opgegeven ouderdom, overblÿft, behoort van regtswege tot de *Ordenanças*. In Frankrÿk heet dit *levés en masse*, in Spanje *Guerillas*, in Holland en Duitschland *landstorm*.

Volgens het decreet van 1801 is Portugal verdeeld, voor zoover de *Ordenanças* betreft, in 441 Kapiteinschappen, of cohorten, die in kompagnien ondergedeeld zyn en door een Kapitein en Chef, een' Sergeant-Majoor en eenen Adjudant gekommandeerd worden. Aan het hoofd van iedere kompagnie staat een Kapitein en een 2de Luitenant.

De *Ordenanças*, met bÿtelling van de staande armee en de milicie, leveren eene magt op van 4 tot 5 maal honderd duizend man.

Marine. In 1793 bevond de Portugesche zeemagt zich in eenen bloeÿenden staat; zÿ telde 34 oorlogschepen, voorzien van 1556 vuurmonden. Door aanhoudende nalatigheid, velerlei misbruiken en verkeerde maatregelen, zoo als ook ten gevolge van ongenoegzaamheid der openbare geldmiddelen, mitsgaders de verhuizing van het Gouvernement naar Brazilie, by gelegenheid waarvan een groot gedeelte der vloot door hetzelve werd medegevoerd, en waarvan slechts weinig terug gekomen is, werd de Portugesche zeemagt zoo zeer verminderd, dat zÿ den handel op de kolonien niet meer tegen de zeeroovers beschermen konde. Zÿ bestond laatst uit vier schepen van linie en 24 verschillende vaartuigen, te zamen 28 schepen, voerende van 900 tot 1000 kanonnen, gedeeltelÿk onbekwaam voor de dienst. Men heeft gezien, hoe het eskader in handen van den Admiraal Napier gevallen is.

De Marine was ten prooi aan duizende misbruiken. Onder dezelve bekleedde de kostbaarheid van den staf eene eerste plaats. Het getal officieren bedroeg 585 voor 28 schepen. In 1793 waren 143 voldoende voor de dienst van 34 schepen.— De troepen der zeemagt bestonden uit de Koninklyke brigade der Marine, die, in gewone tÿden, 5200 man telde, doch tegenwoordig veel verminderd is.

REGTSPLEGING TE ROME. (Uit de *Revue de Paris.*) Wanneer te Rome een bediende zÿnen Heer, wegens nietbetaling van zÿn loon, of iemand, wie het zÿ, een ander wegens niet voldoening eener schuld aanklaagt, zoo beveelt de regtbank, vóór alle andere dingen, dat de litigieuse som in de handen van het geregt overgeleverd, of daarvoor ten minste voldoende borgtogt gesteld worde. Bÿ gebreke hiervan moet de beschuldigde zich naar de gevangenis laten leiden. De last van het bewys der zaak rust op den beschuldigde, en aan dezen wordt de taak opgelegd, aan te toonen dat de klager gelogen heeft, in stede dat men den klager uitnoodigt zÿne beschuldiging waar te maken. Vermits de eed van den beschuldigde niet wordt aangenomen, moet hy, voor eene zaak, die negen maal van de tien, zonder getuigen heeft plaats gehad, getuigen opsporen, of zich aan de betaling, die van hem gevorderd wordt, blindelings onderwerpen. Wanneer derhalve zes of zeven schurken zich vereenigen, kunnen zÿ op de gezamenlÿke bezittingen van eenen onschuldigen, die hun geen stuiver schuldig is, beslag doen leggen. Het is klaar dat zulk een regtsgebruik, by een volk dat van natuur tot list en bedrog veel aanleg heeft, aanleiding tot ontelbare schurkeryen moet geven. Van dien aard is het volgende voorval.

Een Engelschman woonde sedert verscheiden maanden te Rome, toen hÿ door een zwerm van kunsthandelaars werd lastig gevallen, die hem tot zÿne verwondering, Venussen en Merkuriussen niet te koop aanboden, maar op rekeningen gespecificeerd voor de oogen legden, en daarvan de betaling eischten. De Lord lachte hen eerst hartelÿk uit, doch toen hun hardnekkig volhouden hem gramstorig maakte, zeide hy tot deze lieden in goed Engelsch wat hÿ van hen dacht, en verklaarde eindelyk, dat hÿ hen met eene zweep zoude doen betalen. Hierop stoof de geheele schaar de marmeren trappen van het paleis af. Maar den volgenden dag werd de eisch op eene meer bedenkelyke wÿze herhaald, namelÿk door eenen der Sbirren van den gouverneur van Rome, die hem te kennen gaf dat hÿ de geëischte som gelds by het geregt moest deponeren, of in hechtenis gebragt zoude worden.

Te Rome bestaat geene *Habeas-Corpus* akte, noch eene wet ten voordeele van onvermogende schuldenaars; maar alles bepaalt zich daar tot betaling in klinkende munt, proces en gevangenis. De Engelschman wydde heimelyk den Paus, den Gouverneur en de antiquiteithandelaars aan de onderaardsche goden, en nam zÿne toevlugt tot een bekwaam advokaat.

"Gÿ beweert derhalve," zeide deze, "dat gÿ noch voor deze vÿf honderd kroonen aan bronzen voorwerpen, noch voor deze duizend kroonen cameëen en gesneden steenen gekocht hebt, ook niet voor deze drie duizend kroonen" — —

"Voor drie duizend duivels!" schreeuwde de Lord, "houdt gÿ my dan voor eenen dwaas? Ik heb, sedert ik te Rome ben, geen' penning aan zulke zotteryen besteed, en ik ben voornemens morgen te vertrekken, zonder eene speld gekocht te hebben."

"Gÿ besluit dus, de som te betalen, welke men van u eischt?"

"Geen penning" was het antwoord, "ik kan met eede bevestigen dat ik nimmer of nooit een van de gele aangeteigen deser schurken gezien heb."

Met moeite gelukte het den Advokaat zÿnen razenden client te overtuigen, dat hÿ de geheele zaak aan hem overlaten moest. Nadat het geld gedeponeerd was, werd de zaak voortreffelÿk op de lange baan geschoven, want eensdeels ligt dit in den aard van de Romeinsche regtspleging, en anderdeels laat zich de zaakwaarnemer van den beschuldigde niet vroeger met het proces in, dan in het saisoen der ziekte, wanneer alle vreemdelingen Rome verlaten. De Lord vloekte en tierde, en stond op het punt om zÿn proces verloren te geven, om ongehinderd naar Albano, Napels of elders te kunnen reizen, ten einde de zes koortsmaanden en het gevaar om zÿn geheele leven lam te blÿven, in tÿds te ontvlugten. Eindelÿk was het geluk hem gunstig. De koorts brak in het paleis des Gouverneurs uit, en deze gelastte de hangende pleitzaken zoo spoedig mogelÿk af te doen.

Eenige tÿd daarna verscheen de advokaat voor den Engelschman met de woorden: "Gÿ kunt postpaarden bestellen; wÿ hebben het proces gewonnen."

"Bravo! zonder twÿfel hebt gÿ die schurken de onmogelykheid bewezen, dat ik antiquiteiten van hen gekocht kan hebben?"

„In tegendeel," antwoordde de advokaat, „zÿ hebben de zaak bewezen, want twintig getuigen hebben gezworen dat zÿ er bÿ tegenwoordig waren, toen gÿ hun last gaaft om de voorwerpen te koopen.„

„Hoe is het u dan gelukt, hen evenwel uit het veld te slaan?,'

„Loochenen en het tegendeel met eenen eed bevestigen zoude niets geholpen hebben; ik heb daarom vÿf en twintig getuigen aangebragt, om te bezweren dat zÿ er bÿ tegenwoordig waren, toen zÿ de gekochte voorwerpen betaaldet. Op dezen trek waren de schelmen niet gevat, en gÿ hebt het proces gewonnen."

Waarlÿk eene zonderlinge regtspleging

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerÿ van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prÿs derzelve is f 12. 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prÿs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.